KUNST.BLOG.NL : 'Monumentaal werk Johan Creten Krijgt nieuw thuis bij Red Star Line Museum', by José Van Der Wegen, June 24th, 2015

Monumentaal werk Johan Creten krijgt nieuw thuis bij Red Star Line Museum

Door **José van der Wegen** op 24 juni 2015 om 13:56, in de categorie **Kunst in openbare ruimte** en **Musea in België**.

Pliny's Sorrow FOTO Dries Luyten

Pliny's Sorrow is een indrukwekkend bronzen beeld van de in Parijs levende Vlaamse kunstenaar Johan Creten. Dit beeld krijgt een definitieve plek aan de Rijnkaai. Net daar waar de landverhuizers van de Red Star Line inscheepten op een reis naar een beter leven, staat het complexe beeld symbool voor de moed van het individu, dat zich opmaakt voor een lange reis. Kwetsbaar en dapper tegelijkertijd.

De stad Antwerpen kocht het beeld Pliny's Sorrow recent aan. In 2014 maakte Johan Creten dit beeld speciaal voor zijn overzichtstentoonstelling De Storm, waar hij nieuw en bestaand werk samenbracht in het Antwerpse Middelheimmuseum. Vandaag is dit het eerste beeld van deze omvang in België van Creten dat nu in de openbare ruimte staat.

Schepen voor cultuur Philip Heylen: "Kunst in de openbare ruimte is één van de meest zichtbare en essentiële onderdelen van het kunstbeleid in een stad. Het brengt een massa mensen in contact met kunst, het verhoogt de aantrekkelijkheid van de stad en het geeft kunstenaars de mogelijkheid om, los van de beperkingen van een museum, monumentale werken te creëren. De afgelopen jaren hebben we daarom onder meer de Pepto Bismo van Panamarenko geïnstalleerd op het Sint-Jansplein, de Diepe Fontein van Christina Iglesias voor het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten en natuurlijk de Dead Skull van Luc Tuymans aan de Hanzestedenplaats voor het MAS. Met Pliny's Sorrow van Johan Creten komt er opnieuw een indrukwekkend werk van een al even indrukwekkend kunstenaar bij in het Antwerpse straatbeeld."

Het werk Pliny's Sorrow heeft meerdere betekenissen. Het publiek maakt vaak een eerste associatie met de adelaar met gespreide vleugels, een machtssymbool uit de Europese geschiedenis van Julius Caesar over Napoleon tot Duitsland. Een adelaar vertegenwoordigt ook het Amerikaanse Vrijheidsideaal. Op het eerste gezicht straalt het werk kracht uit, dominantie zelfs. Maar algauw blijkt dat het helemaal niet om een adelaar gaat: de lange nek en lange snavel maken duidelijk dat het werk geïnspireerd werd door een watervogel zoals de aalscholver, een idee dat nog versterkt wordt door de meerpaal die als sokkel werd gebruikt. De ruwe huid, de impressionistische afwerking van het langgerekte lijf en de opengewerkte rug geven een tegengewicht van fragiliteit aan de imposant gespreide vleugels: het toont ook een kwetsbaar wezen.

De meervoudige betekenis komt helemaal tot zijn recht in de openbare ruimte. In de relatief besloten tuinen van het Middelheimmuseum werd de eerste betekenislaag sterk benadrukt, terwijl de proporties van de openbare ruimte aan de Rijnkaai, met zijn industrieel erfgoed, monumentale gevels en het gigantische volume van het Scheldewater, de kwetsbaarheid van het werk veel meer in de verf zetten. Het werk inspireert op die locatie zelfs tot een bijkomende betekenislaag: de vogel staat hier ook voor de moed (der wanhoop) van het individu, die zich opmaakt voor een lange reis. Miljoenen Europese emigranten zetten hier honderd jaar geleden hun laatste stappen op het oude continent, onderweg naar een onzekere toekomst in Amerika. De grote meerpalen even verderop markeren nog steeds de plaats waar het vlaggenschip 'Belgenland II' van de Red Star Line aanmeerde.

Ook de titel van het werk verwijst naar een gevoel van gemis of verlangen, net zoals de migratiethematiek die in het Red Star Line Museum centraal staat. Maar het kan ook om een spreekwoordelijke reis gaan, een symbool voor onze individuele zelfontwikkeling, voor de mens die kracht en broosheid in zich verenigt. Zeker bij jongeren is er vaak de dualiteit tussen willen uitvliegen en beschutting nodig hebben.

Johan Creten (1963, Sint-Truiden) werd in België geboren, maar woont en werkt al jaren in Parijs. In de afgelopen dertig jaar werkte hij aan een omvangrijk oeuvre van beeldhouwwerken in keramiek en brons. Voor de presentatie van die werken kiest hij vaak historisch geladen sites zoals een quarantaine in de Middellandse Zee of een ondergronds drinkwaterreservoir uit de Byzantijnse tijd (Istanboel). Hij was de eerste levende Belgische kunstenaar die een solopresentatie kreeg in de Renaissancezalen van het Louvre (Parijs). Later dit jaar zal zijn werk te zien zijn in Den Haag, Monaco, Venetië en New York. Voor de zomertentoonstelling De Storm bracht hij in 2014 bestaand en nieuw werk samen in 25 bronzen beelden en verschillende ceramische werken in het Antwerpse Middelheimmuseum. Het was de eerste keer dat er op zo'n grote schaal werk van Creten in zijn thuisland te zien was. Pliny's Sorrow is het eerste monumentale beeld van de kunstenaar in de publieke ruimte.

Na afloop van de expo in het Middelheimmuseum in 2014 werd Pliny's Sorrow aangekocht door de stad Antwerpen om blijvend deel uit te maken van de Middelheimcollectie. De Commissie Beeld in de Stad adviseerde dit werk in de openbare ruimte te plaatsen zodat al de betekenislagen tot zijn recht komen. Op het nieuwe plein aan de overkant van de Rijnkaai, met het zicht op de Schelde, net naast de plek waar de twee miljoen migranten hun oversteek naar Amerika aanvatten, heet het indrukwekkende beeld Pliny's Sorrow van Johan Creten vanaf nu de bezoekers welkom.

BRON: Persbericht Red Star Line Museum